Dosarul nr.3-24/2024
2-24003499-12-3-05012024-1

HOTĂRÎRE
În numele Legii

11 decembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

judecînd în ședință publică cauza civilă în procedura contenciosului administrativ intentată de către Guțu Alexandru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 12.10.2023, ***** din 29.11.2023, efectuarea recalculării și achitării pensiei cu includerea în stagiul pensiei de vîrstă a perioadei de activitate 01.06.2012-11.09.2014, precum și din 09.07.2015 – pînă în prezent,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

Guțu Alexandru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 12.10.2023, ***** din 29.11.2023, efectuarea recalculării și achitării pensiei cu includerea în stagiul pensiei de vîrstă a perioadei de activitate 01.06.2012-11.09.2014, precum și din 09.07.2015 – pînă în prezent.

În motivarea cererii a invocat în fapt că la data de 25.04.2023 am depus cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălţi (CTAS Bălţi) cu privire la recalcularea pensiei pentru vîrstă.

Menționează că prin răspunsul din 08.06.2023 ***** a fost informat că în urma examinării actelor din dosarul de pensionare al meu, s-a constatat, că conform cererii privind stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă, depusă de mine, CTAS Bălţi a efectuat calculele necesare şi a emis decizia de stabilire a pensiei începînd cu 09.072015 în conformitate cu prevederile Legii nr 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii; în vigoare la momentul stabilirii. Ca rezultat, cuantumul pensiei a fost calculat în baza coeficientului individual de salariu - 5,00000 şi venitului mediu lunar asigurat - 6858,61 lei, determinat pentru perioada de activitate de după 01.01.1999, pentru un stagiu total de cotizare de 40,1 ani (13.03.1972 - 30.09.2012J. Ca urmare a celor expuse mai sus, a fost invitat la sediul CTAS Bălţi, situat pe adresa: mun. Bălţi, str. 31 August, 47, pentru a depune cerere privind reexaminarea pensiei pentru limită de vîrstă.

Afirmă că la data de 07.09.2023 a depus cerere extrajudiciară cu privire la recalcularea pensiei pentru vîrstă către Casa Naţională de Asigurări Sociale.

Declară că la data de 16.10.2023 a recepţionat de la Casa Naţională de Asigurări Sociale răspunsul Nr.***** din 12.10.2023.

Susține că la data de 13.11.2023 a fost depusă cererea prealabilă ***** cu referire la recalcularea pensiei pentru limită de vârstă, cu includerea în stagiul de cotizare a perioadei de activitate, 01.06.2012-11.09.2014 realizată în cadrul SA „CSMM nr. 67„ şi achitarea pensiei recalculate, începând cu data stabilirii pensiei.

Indică că la data de 04.12.2023 a recepţionai răspunsul ***** din 29.11.2023.emis de Casa Naţională de Asigurări Sociale. Conform răspunsului nr.***** din 12.10.2023 i-a fost refuzat recalcularea pensiei pentru vârstă, fiind invocat faptul că: Pensia pentru limită de vârstă, în conformitate cu art.53 al Legii nr.156/1998 (în vigoare până la 01.04.2017), se determina prin cumularea drepturilor la pensie din perioada de până la 01.01.1999 pe baza coeficientului individual al salariului pensionarului şi cea după 01.01.1999 din venitul mediu lunar asigurat realizat după această dată până la data stabilirii pensiei, confirmat prin datele cantului personal de asigurări sociale din Registrul de stat al evidenţei individuale, gestionat în conformitate cu Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Astfel, în situaţiile în care lipseşte informaţia despre careva perioade la contul persoanei asigurate, perioadele respective nu se includ în stagiul de cotizare şi la determinarea venitului mediu lunar asigurat valorizat. Respectiv, angajatorul poartă responsabilitatea pentru prezentarea documentelor de evidenţa individuală în termenii stabiliţi de legislaţie. Inclusiv motivează că, în stagiul de cotizare şi la determinarea venitului mediu lunar asigurat nu a fost inclusă perioada de activitate 01.06.2012 - 11.09.2014 realizată în cadrul SA „CSMM nr. 67”, deoarece nu au fost achitate contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioada menţionată.

Susține că autoritatea publică pîrîtă motivează refuzul prin faptul că, potrivit materialului dosarului de judecată, întocmit de Direcţia gestionarea procedurilor de insolvabilitate şi asistenţă juridică, pe cauza S4 „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr.67” (SA „CSMM nr. 67”) în proces de insolvabilitate, se constată că, agentul economic menţionat, începând cu data de 11.09.2014, se află în proces de insolvabilitate conform Hotărârii Curţii de Apel Bălţi nr. 2i-250/2014 din 11.09.2014.

Declară că CNAS în calitate de creditor chirografar, în conformitate cu prevederile Legii insolvabilităţii nr. 149/2012, a solicitat instanţei de insolvabilitate validarea creanţelor Bugetului asigurărilor sociale de stat (BASS) formate până la data intentării procedurii de insolvabilitate faţă de SA „CSMM nr. 67”, respectiv, fiind validate creanţele CNAS după cum urmează: contribuţii - 718 206,54 lei, majorări de întârziere (penalităţi) - 361 679,25 lei, în total -1 079 885,79 lei. Ulterior CNAS invocă că de fapt SA „CSMM nr. 67” este în proces de insolvabilitate şi că CNAS în calitate de creditor chirografar şi că instanţa a validat creanţele Bugetului asigurărilor sociale de stat (BASS) formate până la data intentării procedurii de insolvabilitate, adică pînă la data de 11.09.2014 faţă de SA ”CSMM nr. 67”, respectiv, fiind validate creanţele CNAS după cum urmează: contribuţii - 718 206,54 lei, majorări de întârziere (penalităţi) - 361 679,25 lei, în total -1 079 885,79 lei.

Astfel relevă că CNAS, deţinînd toată informaţia în baza căreia a calculat contribuţiile şi penalităţile spune că nu deţine informaţia, care de fapt EXTRASUL DIN CONTUL CURENT AL PERSOANEI ASIGURATE pentru perioadsa 01.01.1999-31.05.2023, unde sunt toate datele despre contribuţia persoanelor, CNAS nu include anii 2012-2014 în stagiul pensioner,dar solicităde la SA „CSMM nr. 67” achitatarea contribuţiilor de asigurări sociale obligatorii virate de angajaţi

Invocă că în conformitate cu Decizia Curţii de Apel Bălţi a fost validată creanţa faţă de CNAS în sumă de 718206.54 lei.

Relevă că în perioada 01.06.2012-11.09.2014, i s-a reţinut contribuţiile de asigurări sociale, astfel netransferarea sumelor de asigurări sociale de către angajator nu-mi poate fi imputat deoarece eu nu sînt responsabil de omisiunile, care le-a admis lichidatorul, care nu a repartizat sumele calculate către CNAS.

Menționează că conform răspunsului ***** din 29.11.2023 mi-a fost refuzat recalcularea pensiei pentru vârstă, fiind invocat faptul că, ”... Casa Naţională de Asigurări Sociale, în conformitate cu legislaţia aplicabilă la caz şi termenul prevăzut de Codul administrativ, a emis răspunsul nr. ***** din 12.10.2023, act administrativ, prin care a respins cererea înaintată ca fiind neîntemeiată. Ca urmare a indexărilor efectuate în perioada anilor 2016-2023, inclusiv a valorizării din 01.10.2018, mărimea pensiei s-a majorat şi constituie de la 01.04.2023 -13986,91 lei lunar. În stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei au fost incluse perioadele de activitate realizate până la 01.01.1999, confirmate prin înscrierile carnetului de muncă şi pentru perioada de după 01.01.1999 - perioadele de activitate pentru care s-au plătit contribuţii, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat, atât de asigurat, cât şi de angajator conform datelor contului personal de asigurări sociale. Perioada de activitate la SA „CSMM nr.67”, 01.10.2012-11.09.2014, precum şi salariul beneficiat în această perioadă nu au fost incluse la calcularea pensiei, deoarece pentru această perioadă n-au fost achitate contribuţiile de asigurări sociale de stat, condiţie obligatorie conform prevederilor Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale...”... Ţinând cont că până în prezent, agentul economic SA „CSMM nr. 67„ în proces de insolvabilitate, n-a achitat contribuţiile de asigurări sociale de stat, pentru perioada de activitate 01.10.2012-11.09.2014, Casa Naţională de Asigurări Sociale este în imposibilitate de a reexamina pensia de care beneficiaţi prin includerea în stagiul de cotizare a perioadei solicitate..,”

Declară, că de fapt răspunsul Nr.***** din 12.10.2023 emis de Casa Naţională de Asigurări Sociale a fost de fapt anulat parţial prin răspunsul ***** din 29.11.2023 emis de Casa Naţională de Asigurări Sociale, întrucît cuantumul pensiei pînă la contestaţia răspunsului cu cerere prealabilă constituia suma de 19 986 lei lunar, iar ulterior după emiterea răspunsului din 29.11.2023 suma pensiei pentru limita de vârstă s-a micşorat, constituie 13986 lei lunar.

Prin urmare indică că, pensia a fost recalculată şi micşorată, în pofida faptului că eu am solicitat să fie mărită.

Susține că cît priveşte cele invocate despre imposibilitatea recalulcării pentru perioada de activitate 01.10.2012-11.09.2014, întrucît agentul economic 54 „CSMM nr. 67” este în proces de insolvabilitate şi n-a achitat contribuţiile de asigurări sociale de stat, consider că vinoveţi şi responsabili de întreprinderea acţiunilor de încasarea datoriei de la agentul este Casa Naţională de Asigurări Sociale. Ea ca întreprindere de stat, fiind creditor, urma să întreprindă acţiuni de încasarea datoriei de la debitor în benificiul creditorului.Casa Naţională de Asigurări Sociale aproape 10 ani nu a întreprins nici o acţiune ca creditor de încasarea datoriei.

Consideră că contribuabilii nu trebue să sufere în urma încălcărilor admise de angajator, fiind lipsit de dreptul la o pensie decentă conform contribuţiilor.

Afirmă că ***** nu putea să opereze cu conturile bancare deoarece erau blocate de IFS mun. Bălţi iar achitarea datoriilor faţă de bugetul consolidat poate fi efectuată doar din sursele obţinute mai înainte, adică din datoriile pe care le au debitorii întreprinderii. Unul dintre cel mai mare debitor al întreprinderii este MSC Basa Consnav resident a AIM Mărculeşti, care la moment avea o datorie faţă de ***** în mărime de 2,3 mln. lei. ***** la momentul acţionării în judecată a MSC Basa Consnav a întreprins măsuri de asigurare a acţiunii în anul 2011, prin care a fost aplicat sechestrul pe bunurile materiale care au fost realizate de ***** şi care au format datoria MSC Basa Consnav faţă de*****

Examinarea în instanţele judecătoreşti a avut loc pe o perioadă de mai mult de 3 ani, în majoritatea cazurilor a avut loc tergiversarea examinării în mod intenţionat de către MSC Basa Consnav.

Declară că și-a onorat integral obligaţia de achitare a contrubuţiilor faţă de Casa Naţională de Asigurări Sociale, din salariile sale. Aceste sume se găseau la conturile bancare ale angajatorului, care urmau să fie transferate la conturile bancare ale CNAS. Necătând la aceasta, administratorul, preluînd activitatea de administrare a Societăţii pe acţiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată Nr. 67” a folosit aceste resurse financiare în alte scopuri.

Conform art. 47 din Constituţie, fiecărei persoane îi este garantat dreptul la asistenţă şi protecţie socială, statul fiind obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea şi bunăstarea lui şi familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcămintea, locuinţa, îngrijirea medicală şi serviciile sociale necesare.

Dreptul la pensie, este protejat şi de art. 1 din Protocolul nr. 1, adiţional la Convenţia Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

Pensie de asigurări sociale de stat constituie - dreptul bănesc cuvenit asiguratului, în condiţiile legii, corelativ obligaţiilor privind plata contribuţiilor de asigurări sociale de stat. Stagiu de cotizare reprezintă însumarea perioadelor de activitate în care s-a plătit contribuţia la fondul de pensii.

Conform art.5 alin. (1) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, nr.156 din 14 octombrie 1998, modificată prin Legea 140 din 16.07.20 ,în vigoare 31.07.2020 în sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive.

Astfel, prin sumele plătite sub forma contribuţiilor la bugetul asigurărilor sociale, persoana practic îşi cîştigă dreptul de a primi o pensie în cuantumul rezultat prin aplicarea principiului contributivităţii.

Dreptul la pensie este un drept preconstituit încă din perioada activă a vieţii individului, acesta fiind obligat prin lege să contribuie la bugetul asigurărilor sociale de stat procentual raportat la nivelul venitului realizat. Corelativ, se naşte obligaţia statului ca în perioada pasivă a vieţii individului să-i plătească o pensie al cărei cuantum să fie guvernat de principiul contributivităţii, cele două obligaţii fiind intrinsec şi indisolubil legat. Inclusiv, consideră că nu i s-a recalculat şi achitat pensia pentru perioada la fel neinclusă în plată din data ieşirii la pensie din 09.07.2015 şi pînă Ia 01.07.2023 .

Prin urmare afirmă că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale este obligată să-i stabilească pensie potrivit Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, nr.156 din 14 octombrie 1998, modificată prin Legea 140 din 16.07.20 ,în vigoare 31.07.2020. Ori, respingerea acestei cerinţe a mea va duce la încălcarea inevitabilă a dreptului meu de proprietate asupra pensiei calculată incorect din vina organului care stabileşte pensia.

De altfel, drepturile sociale sunt acele drepturi care asigură accesul la resurse indispensabile existenţei şi dezvoltării fiinţei umane din punct de vedere economic, social şi cultural. Prin natura sa social-juridică alocaţia nominală lunară este o sursă permanentă de subexistenţă a persoanei.

În rezultat, solicită Guțu Alexandru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 12.10.2023, ***** din 29.11.2023, efectuarea recalculării și achitării pensiei cu includerea în stagiul pensiei de vîrstă a perioadei de activitate 01.06.2012-11.09.2014, precum și din 09.07.2015 – pînă în prezent.

În ședința de judecată, reclamantul și avocatul său reiterînd circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, au solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată reprezentantul autorității publice pîrîte Casei Naționale de Asigurări Sociale, nu s-a prezentat, fiind citat legal.

Competența jurisdicțională material-teritorială. Condițiile de admisibilitate.

Analizând substanța și natura actului administrativ contestat, precum și luând în considerare localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 din Codul administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

De asemenea, exigențele legale cu privire la admisibilitatea acțiunii au fost respectate de către reclamant, în special condițiile ce vizează termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ și procedurii prealabile reglementate de art. 162-169, 189, 208, 209 din Codul administrativ.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamant în promovarea drepturilor și intereselor lor legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că acesta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni.

Primo, răspunsurile nr. ***** din 12.10.2023, ***** din 29.11.2023, reprezintă acte administrative individuale defavorabile în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, prin urmare este susceptibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Secundo, cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, acesta a fost respectată de către reclamant.

Tertio, în acțiunea de contencios administrativ și în cadrul ședințelor de judecată, partea reclamantă a revendicat încălcarea, prin activitatea administrativă efectuată de către autoritatea publică pârâtă, a unor drepturi în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Quatro, totodată, **nu** există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; **nu** există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată **nu** se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ

corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În acest sens, temeiuri de inadmisibilitate nu au fost identificate de către instanța de judecată, ceea ce impune incursiunea în fondul cauzei deferite judecății.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind explicațiile părților, analizând cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanța de judecată consideră că, acțiunea urmează a fi *respinsă*, din următoarele considerente.

În conformitate cu ***art. 2 alin. (2) din Codul administrativ***, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În concordanță cu ***art. 3 din Codul administrativ***, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu ***art. 6 din Codul administrativ***, procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu ***art. 10 alin. (1) din Codul administrativ***, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit ***art. 11 din Codul administrativ***, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu ***art. 16 din Codul administrativ***, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare

scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform ***art. 21 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu ***art. 22 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform ***art. 30 din Codul administrativ***, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În acord cu ***art. 165 din Codul administrativ***, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Daca autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligaţia de a respecta un termen.

Conform ***art. 206 din Codul administrativ***, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei când se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

În conformitate cu ***art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ***, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Se reține din materialele cauzei și explicațiile părților că, începând cu 09.07.2015, reclamantul este beneficiar de pensie pentru limită de vârstă.

Pensia fiind calculată şi ulterior recalculată pe baza coeficientului individual al salariului pe o perioadă mai favorabilă de 60 de luni consecutive (199412-199812) - 5,00000 din ultimii 15 ani de muncă până la 01.01.1999 şi pentru perioada de după 01.01.1999 - din venitul mediu lunar asigurat de 6858,61 lei, luând în considerare stagiul de cotizare de 40,1 ani şi a constituit 4265,75 lei lunar.

Ca urmare a indexărilor efectuate în perioada anilor 2016-2023, inclusiv a valorizării din 01.10.2018, mărimea pensiei constituie de la 01.04.2023 - 13986,91 lei lunar.

În stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei au fost incluse perioadele de activitate realizate până la 01.01.1999, confirmate prin înscrierile carnetului de muncă şi pentru perioada de după 01.01.1999 - perioadele de activitate pentru care s-au plătit contribuţii, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat, atât de asigurat, cât şi de angajator conform datelor contului personal de asigurări sociale.

Se reține că perioada de activitate la SA „CSMM nr.67”, 01.10.2012-11.09.2014, precum şi salariul beneficiat în această perioadă nu au fost incluse la calcularea pensiei, deoarece pentru această perioadă n-au fost achitate contribuţiile de asigurări sociale de stat, condiţie obligatorie conform prevederilor Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Nefiind de acord cu cuantumul pensie pentru limită de vârstă, la data de 12.09.2023, reclamantul a depus cerere la Casa Naţională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat emiterea deciziei de recalculare a pensiei, cu includerea în stagiul de cotizare a perioadei de activitate, 01.06.2012-11.09.2014, realizată în cadrul SA „CSMM nr. 67”, motivând în susţinerea cererii că, netransferareea sumelor de asigurări sociale de către angajator pentru perioada indicată, nu pot fi imputate angajatului.

Casa Naţională de Asigurări Sociale, în conformitate cu legislaţia aplicabilă la caz şi termenul prevăzut de Codul administrativ, a emis răspunsul nr. ***** din 12.10.2023, act administrativ, prin care a respins cererea înaintată ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu ***art.3 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08.07.1999***, sistemul public de asigurări sociale (denumit în continuare *sistem public*) se organizează şi funcţionează având ca principii de bază:

a) principiul unicităţii, potrivit căruia statul organizează şi garantează sistemul public bazat pe aceleaşi norme de drept;

b) principiul egalităţii, care asigură tuturor participanţilor la sistemul public – contribuabili şi beneficiari – un tratament nediscriminatoriu în ceea ce priveşte drepturile şi obligaţiile prevăzute de lege;

c) principiul solidarităţii sociale, inter şi intrageneraţii, conform căruia participanţii la sistemul public îşi asumă conştient şi reciproc obligaţii şi beneficiază de dreptul pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;

d) principiul obligativităţii, potrivit căruia persoanele fizice şi juridice au, conform legii, obligaţia de a participa la sistemul public; drepturile de asigurări sociale se exercită corelativ îndeplinirii obligaţiilor;

e) principiul contributivităţii, conform căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuţiilor de asigurări sociale plătite;

f) principiul repartiţiei, potrivit căruia resursele bugetului asigurărilor sociale de stat se redistribuie pentru plata obligaţiilor ce revin sistemului public, conform legii;

g) principiul autonomiei, potrivit căruia sistemul public se administrează de sine stătător, pe baza legii;

h) principiul imprescriptibilităţii, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;

i) principiul incesibilităţii, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parţial.

Potrivit ***art. 1 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998***

(1) Prezenta lege stabileşte cadrul legal al funcţionării sistemului public de pensii, precum şi interacţiunea acestuia cu sistemul public de asigurări sociale şi cu alte mecanisme statale de protecţie socială a populaţiei.

(2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea unui sistem de pensii echitabil şi sustenabil, care să garanteze un trai decent pentru beneficiarii de pensii.

(3) În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni semnifică:

circumstanţe noi referitoare la stagiul de cotizare şi venitul asigurat – confirmare, prin acte doveditoare, a stagiului de cotizare şi a venitului asigurat pentru perioada de activitate de până la realizarea dreptului la pensie şi care nu a fost luată în considerare la stabilirea pensiei;

indexarea pensiei – măsură realizată periodic pentru actualizarea cuantumului pensiei calculate în vederea păstrării puterii de cumpărare a pensiei;

pensie aflată în plată – pensie achitată lunar beneficiarului prin intermediul prestatorului de servicii de plată desemnat de către beneficiar;

pensie calculată – drept bănesc, stabilit în funcţie de contribuţiile achitate în bugetul asigurărilor sociale de stat şi de durata stagiului de cotizare, reexaminat, majorat şi indexat;

perioade asimilate stagiului de cotizare – perioade pentru care nu s-au plătit contribuţii de asigurări sociale, dar care, conform prezentei legi, se includ în stagiul total de cotizare;

reexaminarea pensiei – recalcularea mărimii pensiei în corespundere cu prevederile prezentei legi în vigoare la data depunerii cererii de reexaminare a pensiei conform art.33 alin.(1) lit.a) şi c), alin.(2), (4^1), (4^2) şi (4^3);

stagiu minim de cotizare – perioadă minimă de activitate în care asiguraţii au realizat stagiul de cotizare prevăzut la art.15 alin.(1) din prezenta lege pentru a putea beneficia de pensie la împlinirea vârstei standard de pensionare;

stagiu total de cotizare – însumare a perioadelor de activitate pentru care s-au plătit contribuţii de asigurări sociale de stat în bugetul asigurărilor sociale de stat, prevăzută la art.42 alin.(1) din prezenta lege;

supliment de solidaritate – adaos egal cu diferenţa dintre cuantumul pensiei calculate şi cuantumul pensiei minime, acordat pentru categoria de pensie respectivă;

valorizarea venitului asigurat – indexarea venitului mediu lunar asigurat, realizat începând cu 1 ianuarie 1999, reieşind din coeficientul de creştere a salariului mediu pe economie în perioadele contributive până la anul precedent anului de stabilire a pensiei;

vârstă standard de pensionare – vârstă pentru bărbaţi şi femei, stabilită la art.41 din prezenta lege, la împlinirea căreia aceştia pot obţine dreptul la pensie pentru limită de vârstă;

venit asigurat – venit din care s-au plătit contribuţii de asigurări sociale şi care constituie baza de calcul a pensiei în sistemul public de pensii."

Totodată, potrivit art. 7 din aceeași lege, (1) Dovada stagiului de cotizare se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public al asigurărilor sociale.

(2) Modul de confirmare a perioadelor necontributive asimilate, prevăzute la art.5 alin.(2), se stabileşte de Guvern.

În baza ***art.8 alin.(1) și (2) din Legea enunțată***, (1) Baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei.

(2) Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuţiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuţii stabilite prin lege pentru aceste perioade şi numărul total de luni de cotizare. Formula de calcul al venitului mediu lunar asigurat este redată în anexa nr.1, parte integrantă a prezentei legi.

Potrivit ***art. 11 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998*****,**

(1) În cazul în care asiguratul îndeplineşte condiţiile pentru obţinerea mai multor categorii de pensii, el poate opta pentru o singură categorie.

(2) Pensionarului în drept să obţină o altă categorie de pensie i se acordă această pensie de la data depunerii cererii şi documentelor necesare.

În conformitate cu ***art. 14 al aceleași Lege***, dreptul la pensie pentru limită de vîrstă se acordă dacă sînt îndeplinite cumulativ condiţiile privind vîrstele de pensionare şi stagiile de cotizare prevăzute de prezenta lege.

Potrivit ***art. 16 din Legea indicată***, (1) Cuantumul pensiei pentru limită de vîrstă se determină conform formulei de calcul din anexa nr.2, reieşind din rata de acumulare de 1,35%, venitul mediu lunar asigurat, valorizat conform prevederilor art.8, şi stagiul de cotizare realizat.

(2) În cazul în care cuantumul pensiei calculate pentru un stagiu de cotizare prevăzut la art.42 alin.(1) este mai mic decît cuantumul pensiei minime stabilite la art.12 alin.(1), se acordă pensia minimă respectivă.

(3) În cazul în care pensia calculată în condiţiile unui stagiu de cotizare incomplet este sub nivelul pensiei minime, asiguratului i se acordă pensia calculată, care nu poate fi mai mică decât pensia minimă diminuată proporţional stagiului de cotizare realizat, dar nici mai mică de 50% din pensia minimă.

Conform ***art. 33 din aceiași Lege***,

(1) Reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul:

a) apariţiei unor circumstanţe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie;

b) transferării la altă categorie de pensie;

c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă;

d) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate;

e) modificării/completării art.5 şi 50 cu prevederi referitoare la circumstanţe ce ţin de perioade necontributive şi de activităţi, care au fost realizate până la stabilirea/reexaminarea pensiei.

(2) Reexaminarea drepturilor la pensie în cazul prevăzut la alin.(1) lit.a) se efectuează şi pentru pensionarii care şi-au realizat dreptul la pensie pînă la 1 ianuarie 1999, dar numai la prezentarea documentelor ce confirmă stagiul de cotizare.

(3) Reexaminarea dreptului la pensie în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a), b), d) şi e) din prezentul articol se efectuează conform formulelor indicate în anexele nr.2, nr.3 şi nr.4, iar în cazul prevăzut la alin.(1) lit.c) din prezentul articol – conform formulei indicate în anexa nr.2^1.

(4) Pensionarul care solicită transferul la una dintre categoriile de pensii prevăzute de prezenta lege de care a beneficiat anterior poate opta pentru pensia stabilită anterior luînd în considerare toate indexările şi recalculările efectuate pînă la data transferului.

(4^1) Pensionarii care activează sau au activat în câmpul muncii după realizarea/reexaminarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă/pensie de dizabilitate în condiţiile prezentei legi pot solicita reexaminarea pensiei nu mai des decât o dată la doi ani, cu condiţia că pensia calculată este mai mare decât pensia aflată în plată.

(4^2) Reexaminarea pensiilor pentru limită de vîrstă, stabilite pînă la 1 ianuarie 2019, se efectuează în raport cu stagiul de cotizare cumulat după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă, conform eşalonării prevăzute în tabelul nr.1^1:

(4^3) Reexaminarea pensiilor de dizabilitate, stabilite până la 1 ianuarie 2022, se efectuează în raport cu stagiul de cotizare cumulat după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate, conform eşalonării prevăzute în tabelul nr.1^2:

(5) Noile drepturi la pensie se acordă începînd cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea şi actele necesare la organul de asigurări sociale. În cazul transferării la altă categorie de pensie prevăzută de prezenta lege, termenul de transfer se stabileşte conform art.11 alin.(2).

(6) Cererea de reexaminare a pensiei pentru limită de vârstă în condiţiile alin.(4^1) şi (4^2), precum şi cererea de reexaminare a pensiei de dizabilitate în condiţiile alin.(4^1) şi (4^3) se depun la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul asiguratului sau, în formă electronică, prin intermediul portalului guvernamental unic al serviciilor publice, al portalului guvernamental al cetăţeanului ori al paginii web oficiale a Casei Naţionale de Asigurări Sociale.

Potrivit art. 53 alin. (1) și (2) din Legea menționată, (1) Pensia pentru limită de vîrstă se determină prin cumularea stagiului de cotizare realizat pentru perioada de pînă la 1 ianuarie 1999 şi începînd cu 1 ianuarie 1999.

(2) Pensia pentru limită de vîrstă se calculează, conform prevederilor art.16, din venitul mediu lunar asigurat valorizat, realizat după 1 ianuarie 1999, luîndu-se în considerare stagiul de cotizare total.

Conform ***pct. 69 din Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor şi modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor nr. 165 din 21.03.2017***

69. Stagiul de cotizare realizat pînă la introducerea evidenţei individuale de asigurări sociale (pînă la 1 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit.

În urma introducerii evidenţei individuale de asigurări sociale (după 1 ianuarie 1999), stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

70. Actul de bază care confirmă stagiul de cotizare, conform pct.69 alineatul întîi, este carnetul de muncă. În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte şi imprecise sau lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverinţele, extrasele din ordine, contul personal al angajatului în care se reflectă salariul calculat lunar, schema de încadrare şi alte documente ce conţin informaţii referitoare la perioada de muncă.

86. Perioadele activităţii de muncă, conform carnetului de muncă, se calculează de la data angajării pînă la data concedierii. Ziua concedierii se consideră ultima zi de muncă.

Astfel raportînd prevederile legale indicate supra la circumstanțele de fapt și de drept stabilire, se consideră legale şi întemeiate actele administrative emise de autoritatea publică pîrîtă, nefiind stabilite careva temeiuri în vederea anulării acestora.

Totodată cu referire la cerinţa de recalcularea a pensie cu includerea în stagiul de cotizare a perioadei de activitate, 01.06.2012-11.09.2014, realizată în cadrul SA „CSMM nr. 67”, se reține că conform principiilor de funcţionare şi organizarea a sistemului public de asigurări sociale prevăzute în Legea nr.489/1999 stagiul de cotizare se exprimă în ani şi se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat, atît de asigurat cît și de angajator iar drepturile de asigurări sociale se exercită corelativ îndeplinirii obligaţiilor drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuţiilor de asigurări sociale plătite, iar în asemenea circumstanţe Casa Naţională de Asigurări Sociale nu are temei de drept în vederea includerii stagiului de cotizare solicitat de reclamant la calcularea şi achitarea pensiei pentru limită de vârstă, în prezenta speță.

Totodată conform art. 93 alin. (1) Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

În contradicție cu normele indicate supra instanța reține că al materialele dosarului nu sunt anexate careva probe privind temeinicia pretențiilor formulate în prezenta acțiune.

În lumina celor menționate, instanța conchide că pretențiile deferite judecății sunt neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 225 alin. (2) din Codul administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Astfel, titlul III din Codul administrativ, stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora. Așa fiind, unul din elementele de bază ale actului administrativ, este motivarea, precum și obligativitatea explicării căilor de atac (art. art. 118, 120, 124 din Codul Administrativ).

Conform art. 118 Cod Administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. Această definiție impune expres necesitatea motivării actului administrativ, indiferent de norma în baza căreia se emite acesta, fără să implice careva elemente de interpretare.

Prin urmare, instanța conchide că răspunsurile nr. ***** din 12.10.2023, ***** din 29.11.2023, sunt legale în fond, emise cu respectarea condițiilor de legalitate/valabilitate stabilite de lege, fiind motivate și conținând informații obligatorii impuse de lege, iar temeiurile invocate de către reclamant întru actului contestat, nu atinge nivelul minim pentru a fi considerate de către instanța de judecată ca temeiuri suficiente pentru anularea actului administrativ contestat în prezenta speță.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamant întru anularea actului administrativ contestat, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil, or, actul administrativ contestat este emis conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

Potrivit ***art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ***, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În lumina celor menționate, instanța consideră că argumentele invocate în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine anularea răspunsurilor nr. ***** din 12.10.2023, ***** din 29.11.2023, efectuarea recalculării și achitării pensiei cu includerea în stagiul pensiei de vîrstă a perioadei de activitate 01.06.2012-11.09.2014, precum și din 09.07.2015 – pînă în prezent. Or, de către autoritatea publică pîrîtă a fost respectată procedura de emitere a

actului administrativ care fiind emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actelor administrative individuale defavorabile emise în privința reclamantului, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului nu există.

În rezultat, instanța va respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Guțu Alexandru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 12.10.2023, ***** din 29.11.2023, efectuarea recalculării și achitării pensiei cu includerea în stagiul pensiei de vîrstă a perioadei de activitate 01.06.2012-11.09.2014, precum și din 09.07.2015 – pînă în prezent.

conform art. art. 224, 225 din Codul Administrativ nr. 116 din 19.07.2018 (în vigoare din 01.04.2019), instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de către Guțu Alexandru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 12.10.2023, ***** din 29.11.2023, efectuarea recalculării și achitării pensiei cu includerea în stagiul pensiei de vîrstă a perioadei de activitate 01.06.2012-11.09.2014, precum și din 09.07.2015 – pînă în prezent, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii